

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*
MANAGEMENT OF THE STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM BASED
ON THE FOUR SUBLIME STATES OF MIND OF SCHOOLS UNDER ROI ET
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ศรันณัฐร์ชต์ ศรีชัยวาลัย¹, กฤตยากร ลดาวัลย์²
Sarunrucht Srichaiwal¹, Kittayakorn Ladawan²
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}
Email : sarunrat022@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำนวน 335 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการส่งต่อ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน 2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานโดยรวม ไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สรุปได้ว่า สถานศึกษาควรมีการบันทึกการใช้ทะเบียนสะสมคัดแยกกลุ่มนักเรียนที่มีความเสี่ยงในหลายๆ ปัจจัยคัดแยกกลุ่มนักเรียนที่มีความเสี่ยงในหลายๆ ปัจจัย จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง ให้คำปรึกษาเบื้องต้น

กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างทั่วถึงติดตามประเมินผลสรุปรายงาน ในการทำกิจกรรม อบรม พัฒนา นักเรียน ครู ทุกครั้ง เพื่อให้นำไปพัฒนาต่อยอดต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; หลักพรหมวิหาร 4

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the management of the student support system according to the Brahma Vihara 4 Principle of schools under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2; 2) to compare the opinions on the management of the student support system according to the Brahma Vihara 4 Principle of schools under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2, classified by gender, educational background and work experience; 3) to collect recommendations and guidelines for the management of the student support system according to the Brahma Vihara 4 Principle of schools in under the Office of Roi Et Elementary Education Area 2. The sample groups were 335 school administrators, advisors, and class teachers. The instrument used in the research was a 5-level estimation scale questionnaire with IOC values between 0.67 – 1.00 and confidence in the whole issue of 0.98. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation. The t-test statistic and the one-way analysis of variance F-test (One-Way ANOVA) were also applied.

The results showed that 1. The overall level of the management of the student support system according to the Brahma Vihara 4 Principle of schools under the Office of Roi Et Elementary Education Service Area 2 was at a high level. The aspect with the highest average was Equanimity (Ubekka), followed by student promotion and Joy with others (Mudita), while the aspect with the lowest average was Compassion (Karuna). 2. The overall results of the comparison of opinion levels towards the management of the student support system according to the Brahma Vihara 4 Principle of schools under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, classified by gender, position, educational level, and work experience, had no different. 3. Recommendations for the management of student support system according to Brahma Vihara 4 Principle can be concluded that educational institutions should have a record of the use of accumulated registrations. Identification of groups of students who are at risk in many ways should be recorded, as well as factors for separating groups of students who are at risk in many factors. There should be an organization of activities to promote and develop students to instill morals continuously. They should also provide basic counseling to high-risk students thoroughly with a follow

up and evaluation on the results of the report. The results will be useful in conducting activities, training, and developing students and teachers for further development.

Keywords : Management; Student care and support system; The Four Sublime States of Mind

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา (มาตรา 6) ว่าหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา (มาตรา 22) การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และ (มาตรา 23) การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินงานคือเรื่องความรู้ทักษะ ในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวงที่มีขั้นตอนชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาทั้งในระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปัจจุบันโรงเรียนเปิดทำการสอน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2561 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2562) จากข้อมูลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง พบว่ามีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2560 ที่สรุปว่าเด็กส่วนหนึ่งควรได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนและสถานศึกษาให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน เช่น ปฏิบัติตามกฎของสถานศึกษา ควรได้รับการพัฒนาให้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและหลักศาสนาที่นับถือโดยการฝึกมารยาทในการพูด การฟังการไหว้การแสดงความเคารพผู้ใหญ่หรือมารยาทการรับประทานอาหารได้เหมาะสมตามวัย และควรได้รับการพัฒนาให้รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีโดยจัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในการทำงานร่วมกัน แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมหรือการทำงานต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน สอดคล้อง

กับรายงานการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปีการศึกษา 2560 (2562) พบว่า นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าในระดับอื่น มีนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น นักเรียนมีปัญหาการแต่งกายไม่เรียบร้อยความประพฤติไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมก้าวร้าว นักเรียนเสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ประกอบกับข้อมูลจากการประชุมและสะท้อนปัญหาพร้อมกันของคณะครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าสิ่งที่ทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเกิดจากปัจจัยภายในองค์กรซึ่งเป็นจุดอ่อนของโรงเรียน คือ ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู กระบวนการและวิธีการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือมีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาทุกปีและครูไม่สามารถติดตามดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงจึงทำให้แก้ไขปัญหาผู้เรียนไม่ถูกจุด

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำหลักพรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมสำหรับทุกคนเป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ซึ่งประกอบด้วย 1. เมตตา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข 2. กรุณา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ 3. มุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี 4. อุเบกขา หมายถึง การรู้จักวางเฉย (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2550) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงกับทุกเรื่องในชีวิต และการทำงาน โดยเฉพาะกับการดูแลนักเรียนที่เปรียบเสมือนผ้าขาวสะอาดที่ต้องผ่านการอบรมดูแลอย่างใกล้ชิดให้ได้รับความอบอุ่นจากความเมตตาของครูที่ดูแลใส่ใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะมีผลประโยชน์ และคุณค่าต่อการพัฒนาคนการพัฒนาสังคม และการพัฒนาประเทศชาติให้ เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 บุคลากรได้ทราบผลของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3.2 ทราบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

3.3 ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แนวทางบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อนำไปกำหนดนโยบายการพัฒนางาน ด้านบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970) จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 308 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สำหรับแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที่ (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพระดับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามหลักพรหมวิหาร 4	ระดับการปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.81	0.62	4	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.69	0.64	5	มาก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.98	0.58	2	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	3.97	0.72	3	มาก
5. ด้านการส่งต่อ	4.09	0.70	1	มาก
รวมเฉลี่ย	3.91	0.65	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพระดับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D.=0.62) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.09$, S.D.=0.70) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D.=0.58) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ($\bar{X} = 3.97$, S.D.=0.72) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.81$, S.D.=0.62) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.69$, S.D.=0.64)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) รองลงมา คือ ครูมีการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับข้อมูลครอบครัว เศรษฐกิจสุขภาพและความสามารถพิเศษและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการบันทึกการใช้ทะเบียนสะสม

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการให้ความรู้แก่นักเรียน ผู้ปกครองในการตอบแบบประเมินรองลงมา คือ ครูมีการนำผลคัดกรองมาพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการวางแผนในการคัดกรองนักเรียน

3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ส่งเสริมพัฒนานักเรียนและมีการนำแผนไปปฏิบัติ ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นมีการติดตามพฤติกรรมจากการช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นมีการหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นการใช้หลักจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียนอย่างหลากหลาย ตามสภาพปัญหา เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน ยุวชนแนะแนว พี่ดูแลน้อง ฯลฯ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นมีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างทั่วถึง

5) ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการประสานงานระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียนเช่น ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียนรองลงมาคือ สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาการส่งต่ออย่างมีระบบและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลสรุปรายงานผลการส่งต่อ

5.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันจำแนกตามเพศ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วน โดยรวมและด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน

และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วน โดยรวมและ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า

1) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรมีการบันทึกการใช้ทะเบียนสะสม เพื่อเอื้อต่อผู้สอน จะได้ทราบข้อมูล ทั้งพฤติกรรม สุขภาพ ของนักเรียน ใช้ในการสังเกต และจะได้ทราบว่าควรเอาใจใส่ให้นักเรียนได้อย่างตรงจุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการเรียนการสอน

2) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ครูควรมีการสอบถามนักเรียนและผู้ปกครองถึงชีวิตทางบ้านของนักเรียนถึง ความเป็นอยู่ ฐานะทางครอบครัว เพื่อคัดแยกกลุ่มนักเรียนที่มีความเสี่ยงในหลายๆ ปัจจัย เช่น ปัญหาทางครอบครัว พ่อ แม่ แยกทางกัน หรือฐานะที่ยากจน โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต และการเรียนรู้ สอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการนำกิจกรรมวิถีพุทธมาจัดทำให้สอดคล้อง สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน

3) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนควรร่วมกันในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ปลูกฝังคุณธรรมอย่างต่อเนื่องเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารครูในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของชุมชนโดยรอบควรส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจ ภาคภูมิใจ ได้พัฒนาด้านจิตใจให้สูงขึ้น ตามครรลองครองธรรมของพรหมวิหาร 4 ปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา และปฏิบัติตนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธ

4) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ควรมีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างทั่วถึง มีการให้ความรู้ถึงสิ่งสำคัญ และโทษต่างๆ ที่ไม่ควรกระทำในสังคม

5) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการส่งต่อสถานศึกษา ควรติดตามประเมินผลสรุปรายงาน ในการทำกิจกรรม อบรม พัฒนา นักเรียน ครู ทุกครั้ง เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดต่อไป

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 ระดับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะว่า การบริหารจัดการของผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลที่สร้างความเปลี่ยนแปลงแก่องค์กร ผู้บริหารที่ดีต้องมีทักษะความรู้และประสบการณ์ สามารถบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้ เกิดการยอมรับทั้งในสถานศึกษาและสังคม และกระแสนการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ความเจริญก้าวหน้าในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปิดรับข้อมูลข่าวสารแบบไร้พรมแดน ก่อให้เกิดการหลั่งไหลแลกเปลี่ยนของวัฒนธรรมทั่วโลกส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ความคิดเจตคติและพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมมีมากขึ้น ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ มีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุลาวัลย์ ทองดี และธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ (2561) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากผลการวิจัย ด้านการส่งต่อ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาส่งเสริมการประสานงานระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียนเช่น ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาการส่งต่ออย่างมีระบบ มีเครือข่ายการส่งต่อภายในและภายนอกโรงเรียน การส่งต่อภายในและหรือภายนอกพร้อมทั้งข้อมูลผลการช่วยเหลือเบื้องต้น สร้างเครือข่ายสหวิชาชีพที่มีแผนการดำเนินงาน ป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมการดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ชี้แจงให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบในการส่งต่อ มีการประสานงานบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกรายงานสรุปผลการส่งต่อ ฝ่ายปกครองและแนะแนวมีการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลสรุปรายงานผลการส่งต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุลาวัลย์ ทองดี และธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ (2561) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

6.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

6.2.1 จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคลากรในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ต่างมีหน้าที่ที่ต่างกัน มีทักษะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นในความคิดเห็นหรือความต้องการพัฒนาผู้เรียนเหมือนกันเพื่อให้พวกเขามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี โกสุมาลย์ (2560) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ผลการเปรียบเทียบตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

6.2.2 จำแนกตามเพศ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรในสถานศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความเห็นต่างในด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน โดยเพศชายมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่าเพศหญิงซึ่งครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน และสถานศึกษามีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) โดยครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง ร่วมกันวางแผนทางการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียน ด้านการต่อ เพศหญิงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่าเพศชาย ซึ่งในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาผู้เรียนโดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาตามกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือผู้เรียนนั้น ในกรณีที่มีปัญหาการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือผู้เรียนแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านกรณีที่เด็กมีความสามารถพิเศษ หรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตพร เลิศล้ำไตรภพ (2564) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสินปุน โคกहारพรวุฒิว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่เพศต่างกัน มีทักษะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีตำแหน่งและมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทักษะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูที่มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีทักษะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.2.3 จำแนกตามระดับการศึกษาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (เมตตา) ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วน โดยรวมและ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน (มูทิตา) ด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วน โดยรวมและ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครูผู้สอน ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์หรือสูงกว่าปริญญาตรี และไม่ว่าจะมี

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-5 ปีหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6-10 ปีหรือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีต่างก็ตระหนักดีถึงความสำคัญของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พรหมวิหาร 4 เป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดความยุติธรรมนำมาซึ่งสันติภาพตามความหมายของพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นธรรมของผู้ใหญ่เสมือนพระพรหมคือมีเมตตาช่วยเหลือในส่วนที่เป็นคุณประโยชน์ให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขการมีกรุณามุ่งปลดปล่อยความทุกข์ซึ่งได้ประสบทุกข์การมีมุทิตามุ่งพลอยยินดีต่อการพยายามกระทำความดีและการมีอุเบกขามุ่งดำรงตนเป็นกลางยุติธรรมไม่เอนเอียง ดังนั้นพรหมวิหารทั้งหมดถือว่าเป็นคุณสมบัติของผู้ใหญ่ที่มนุษย์สามารถ กระทำได้ด้วยตนเองโดยแสดงถึงความเมตตาอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อดหนุนจุนเจือเมื่อประสบความทุกข์และมีน้ำใจพลอยยินดี เมื่อบุคคลอื่นประสบความสุขความสำเร็จในหน้าที่การงานและวางตนเป็นกลางโดยพิจารณาใคร่ครวญไตร่ตรองตามหลัก เหตุผลบุคคลสถานการณ์คุณธรรมจริยธรรมอันจะเป็นผลนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่มีภายในสังคมไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุลาสัย ทองดี และธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ (2561) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียน การเข้าร่วมอบรมระบบดูแลช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการส่งต่อ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีแผนงานและสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนตระหนักถึงการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด

7.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ดังนั้นโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีแผนงานและสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนตระหนักถึงการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการส่งต่อ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมการประสานงานระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียนเช่น ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน

7.2.2 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ดังนั้นครูควรมีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำเกณฑ์การคัดกรองเองเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 การวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษารูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

7.3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

7.3.3 ควรศึกษาแนวทาง/วิธีการ/บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ต่าง ๆ

8. เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2550). **ธรรมนุญชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ยุวดี โกสุมาลย์. (2560). **สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศตพร เลิศล้ำไตรภพ. (2564). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลพบุรี โคกหาร พรุเตียว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (2563). **ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2564**. ร้อยเอ็ด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุลาลัย ทองดี และธีระพงษ์ สมเขาใหญ่. (2561). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2**. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ**. 3(1). 45-53.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607-610.